

# **DE KERKELIJKE UITVAART**



**Parochie H. Johannes de Doper**



Deze brochure over de kerkelijke uitvaart  
is een uitgave  
van de parochie H. Johannes de Doper.

Jaar van uitgave: 2016

## **Gestorven voor deze wereld...**

Sterven is een ingrijpend gebeuren, niet alleen voor de achterblijvende familieleden, maar ook voor de omgeving en de gemeenschap waar iemand deel van uitmaakt. De geloofsgemeenschap wil troost en steun bieden aan hen die achterblijven.

De parochie H. Johannes de Doper wenst graag meteen de eerdergenoemde troost en steun te bieden waar mensen om vragen, en niet pas bij het afscheid. Soms kan immers reeds steun geboden worden tijdens het ziekteproces, en vaak loopt deze steun nog langer na het overlijden door.

Jezus Christus heeft zijn Leven met ons willen delen. Hij is met ons begaan, bij de mooie en goede momenten van ons leven, maar ook bij de minder mooie en minder goede. Juist bij het overlijden van een geliefde medemens krijgt dit een bijzondere betekenis.

## **De kerkelijke uitvaart**

De kerkelijke uitvaart is een viering van het geloof in de verrijzenis. Jezus Christus heeft juist in de dood laten zien wat de kern is van ons katholieke geloof. Na drie dagen stond Hij op uit zijn graf en is verrezen. Als Zoon van God heeft Hij ons verlost van de eeuwige dood. Dit vieren we jaarlijks met Pasen. Bij de kerkelijke uitvaart vieren we dat de geliefde medemens, die gestorven is en van wie we afscheid nemen, ook mag delen in de verrijzenis van Jezus Christus.

In een kerkelijke uitvaart nemen familie en vrienden te midden van de geloofsgemeenschap afscheid van deze man of vrouw, die tijdens zijn of haar leven – via het Doopsel – de keuze maakte om bij Jezus Christus en zijn Kerk te horen. De kerk biedt vanouds de gelegenheid om dit afscheid in een gelovig perspectief te plaatsen. We geven de overledene uit handen en dragen hem over aan

Gods barmhartigheid. Wij geloven dat de dood niet het laatste woord heeft, maar dat we voortleven bij God. Daarvan wil de Kerk onder andere in haar liturgie getuigenis afleggen.

Iemand komt in aanmerking voor een kerkelijke uitvaart, wanneer zij of hij was aangesloten bij een plaatselijke katholieke geloofsgemeenschap.

De kerkelijke uitvaart omvat drie onderdelen. Deze onderdelen maken het tot één afscheidsviering. Deze drie onderdelen zijn de avondwake, de uitvaart met absoute en het afscheid met de ter aarde bestelling of crematie.

### **De vieringen in de kerk**

In de viering van een kerkelijke uitvaart vertrouwen we de overledene aan God toe. We troosten elkaar met het geloof in de verrezen Christus en het vertrouwen dat God ook ons door de dood heen wil vergezellen.

Op de vooravond van de uitvaart vindt de avondwake plaats. Op de dag van de uitvaart zelf de uitvaartviering, ook wel requiemmis genoemd.

Uiteraard willen wij als parochie aan de voornoemde drie onderdelen, die het tot één afscheidsviering maken, vasthouden.

In bepaalde omstandigheden is het mogelijk om in de kerk alleen een avondwake te laten verzorgen of alleen een uitvaart.

### **Avondwake**

Dit is een gebedsdienst aan de vooravond van de uitvaart, speciaal voor de overledene. Het is een goed gebruik in de traditie van de Kerk om de avond voor de uitvaart samen te komen en te bidden voor de overledene.

De avondwake wil een moment van rust en bezinning zijn als voorbereiding op de uitvaart, die de volgende dag zal plaatsvinden. Deze gebedsdienst wordt geleid door de vrijwilligers van de werkgroep avondwake. Zij maken een afspraak met de familie van de overledene, en brengen een bezoek om de inhoud van de viering af te spreken.

Tijdens de avondwake is eigen inbreng van de familie mogelijk. De muzikale begeleiding tijdens de avondwake wordt in principe verzorgd door het avondwakekoor of rouwkoor. De leden van de werkgroep avondwake zullen u nader informeren.

### **Uitvaartviering**

Er worden twee vormen van een kerkelijke uitvaartviering onderscheiden:

- a) een eucharistieviering (requiemmis), indien een priester beschikbaar is;
- b) een woord- en gebedsviering.

### **Uitvaart met eucharistieviering (requiemmis)**

Een eucharistieviering is een viering van lofprijzende dankzegging aan God. Tijdens deze viering wordt gelezen uit de Bijbel en worden brood en wijn geconsacreerd tot Lichaam en Bloed van Christus. De voorganger is altijd een priester. Een eucharistieviering vindt altijd plaats in de kerk. De overledene wordt de eeuwige rust toe gebeden, hieraan is de naam 'requiemmis' ontleend. Aan het slot van de viering wordt bij de absoute (de laatste aanbeveling ten afscheid) het lichaam van de overledene gezegend met wijwater en bewierookt.

De priester brengt voorafgaand aan de uitvaart een bezoek aan de familie van de overledene, en overlegt met de familie over de inhoud en vormgeving van de uitvaart. In dit overleg komt ook ter sprake in hoeverre de familie of anderen bij de uitvaart zelf een rol kunnen of willen spelen.

Eigen inbreng is altijd mogelijk. De viering zal de liturgische regels van de Kerk voor de viering van de Eucharistie volgen. De uitvaartmis wordt muzikaal opgeluisterd door één van de beschikbare parochiekoren.

### **Uitvaart met woord –en gebedsviering**

Voor katholieken, die niet per se de rituelen van een eucharistieviering willen, is er de mogelijkheid van een viering van Woord- en Gebed. Deze viering heeft een minder vaste structuur als een eucharistieviering. De communie ontbreekt. Lezing uit de Bijbel en het gebed staan centraal.

In overleg met de voorganger is er meer ruimte voor eigen of persoonlijke inbreng van familie of anderen van de overledene. De voorganger zal meestal een vrijwilliger van de werkgroep avondwake zijn. Tijdens de eerstvolgende zondagse eucharistieviering zal de overledene worden herdacht.

### **Begraafplaats**

Aansluitend wordt de overledene begeleid naar zijn of haar laatste rustplaats op de begraafplaats. Indien de familie het wenst en het voor hem mogelijk is, gaat de priester graag mee naar de begraafplaats. U kunt kiezen voor de begraafplaatsen van de parochie H. Johannes de Doper of de gemeentelijke begraafplaatsen.

### **Crematorium**

In het crematorium is er slechts een kort samenzijn, voordat het lichaam van de overledene wordt toevertrouwd aan de gloed van het vuur. De priester gaat alleen mee op wens van de familie van de overledene. De parochiegemeenschap neemt in het kerkgebouw afscheid van de overledene.

Alleen crematie is ook mogelijk; de priester zal op wens van de nabestaanden voorgaan in een korte gebedsviering met een kerkelijk karakter.

## **Overige aandachtspunten**

### **Bidprentje**

De priester kan u helpen bij het maken van de tekst voor het bidprentje. Natuurlijk is het ook zeer goed mogelijk, dat de familie dit prentje zelf maakt. Zij hebben de overledene immers het beste gekend.

### **Het uitvaartboekje**

Meestal maakt de familie zelf het boekje van de uitvaart. De priester reikt u de kerkelijke liturgie (digitaal) aan; deze is ook te vinden op de website van de parochie.

De keuze van de Eerste lezing en de Evangelielezing is mogelijk uit een groot aantal Bijbelse lezingen. Deze lezingen worden u evenals de voorbeden en andere liturgische teksten door de priester aangereikt. De verdere invulling vindt altijd in overleg plaats. De priester is altijd bereid om mee te helpen.

### **Kruisje met de naam erop**

Tijdens de avondwake of uitvaart krijgt het kruisje een plaats op een gedachteniswand in de kerk. Dit kruisje blijft in principe hangen tot Allerzielen.

De gedachteniswand is een plek om aan onze dierbaren te denken, om voor hen te bidden en een kaarsje voor hen te branden.

### **Allerzielen**

Jaarlijks worden met Allerzielen alle overledenen herdacht. Dit gebeurt tijdens een zgn. kruisjesviering. We bidden voor alle overledenen. Heel speciaal worden de

overledenen herdacht, die sinds Allerzielen van het jaar ervoor zijn gestorven. Door het noemen van hun namen blijven zij in ons midden, in ons hart en onze herinnering. Hun familieleden zijn in het bijzonder voor deze viering uitgenodigd. Tijdens de viering van Allerzielen mag u het kruisje in ontvangst nemen en dit thuis een plekje te geven.

De kruisjesviering is in de zgn. gemeenschapskerken van Ravenstein, Schaijk en Herpen altijd een eucharistieviering. In de andere (nog) beschikbare kerken zal het in principe een gebedsviering zijn.

### **In geval van een 'eigen' priester of diaken**

Een 'eigen' priester of diaken uit uw familie- of vriendenkring kan, na overleg met de pastoor van de parochie H. Johannes de Doper, de uitvaart leiden. De parochie brengt hem dan op de hoogte van de mogelijkheden. Zij zal hem – indien nodig – terzijde staan bij de voorbereiding van de uitvaart.

### **De collecte**

De opbrengst van de collecte tijdens de uitvaart wordt aangewend volgens plaatselijk gebruik.

Voor andere donaties kan, na overleg, een collectebus achter in de kerk worden geplaatst.



## Tot slot

Wij hopen u via deze weg voldoende te hebben geïnformeerd.

Mocht u na het lezen van deze folder vragen of opmerkingen hebben, dan kunt u hiermee terecht bij het pastorale team en parochiebestuur H. Johannes de Doper.

Wij staan u graag te woord.

Hartelijk dank!

### **Parochie H. Johannes de Doper**

Pastoor Winkelstraat 7-9

5374 BG Schaijk

Tel. 0486-461220

E-mail: [info@heiligejohannesdedoper.nl](mailto:info@heiligejohannesdedoper.nl)

Website: [www.heiligejohannesdedoper.nl](http://www.heiligejohannesdedoper.nl)



LET OP:  
Een overlijden kan gemeld worden  
via  
tel. 06-29937130.

Locaties van de parochie H. Johannes de Doper:

- Ravenstein-Huisseling-Deursen-Dennenburg-Demen-  
Dieden-Neerlangel;
- Overlangel-Neerloon-Keent;
- Herpen-Koolwijk;
- Schaijk-Reek.